

Kázeň z ev. Služieb Božích v Bratislave (Lamač/NK) 31. 3. 2024, 10.00/**18.00**; 1. sl. VN-očná, ES 129, 602, 128, **A 35**; ep.: **1K 1,1-11**

1. Korintským 15, 12 - 22: „¹² Keď teda kážeme o Kristovi, že bol vzkriesený, ako je to, že niektorí z vás hovoria: Nieto zmŕtvychvstania? ¹³ Ved' ak nieto zmŕtvychvstania, ani Kristus nebol vzkriesený. ¹⁴ A ak Kristus nebol vzkriesený, tak je prázdne naše kázanie, prázdna je aj vaša viera. ¹⁵ Tak potom nachádzame sa tu aj ako falošní svedkovia Boží, lebo sme svedčili proti Bohu, že vzkriesil Krista, ktorého nevzkriesil, ak totiž mŕtvi nie sú kriesení z mŕtvych. ¹⁶ Lebo ak mŕtvi nevstávajú, ani Kristus nebol vzkriesený, ¹⁷ ale ak Kristus nebol vzkriesený, daromná je vaša viera, ešte vždy ste vo svojich hriechoch. ¹⁸ A vtedy zahynuli aj tí, čo umreli v Kristovi. ¹⁹ Ale ak jedine v tomto živote máme nádej v Krista, tak sme najúbohejší zo všetkých ľudí. ²⁰ Ale Kristus bol vzkriesený z mŕtvych, prvotina z umretých. ²¹ Lebo ako smrť skrze človeka, tak skrze človeka aj zmŕtvychvstanie; ²² ako totiž všetci umierajú v Adamovi, tak všetci aj ožijú v Kristovi.“

Milí bratia a milé sestry!

Pri viere vo vzkriesenie mŕtvych, nejde len o oživenie – o návrat z klinickej smrti – zázrak z ARO. Vieme, že ten je možný.

Pri vzkriesení z mŕtvych nejde ani o ďalší život v nejakej inej forme, ako tomu veria ľudia vo východných náboženstvách.

Nejde ani o večnú dušu, ktorá sa po smrti oddelí od tela a žije svoj vlastný nehmotný život.

Vzkriesenie tela z mŕtvych je udalosť, ktorú si nevieme predstaviť, ktorá je v rozpore so všetkými našimi skúsenosťami a poznatkami.

Nemohli by sme sa zaobísť bez tohto článku kresťanskej viery? Nebolo by lepšie vyhlásiť ho iba za metaforu nádeje? Za podobenstvo, ktoré nemožno brať doslovne? Je viera vo vzkriesenie nevyhnutná? Nebolo by úprimnejšie povedať – Ježiš nám ukázal, ako majú ľudia spolu žiť? Zlí ľudia Ho síce ukrižovali a umlčali, ale my veríme, že mal pravdu a snažíme sa Ho nasledovať. Nie je toto podstatou kresťanskej viery? **Prečo by sme mali my, kresťania vypnúť rozum a tvrdiť to, čo nikto nedokáže vysvetliť ani dokázať?**

Skúsme urobiť malé cvičenie a na chvíľu sa zaobísť bez vzkriesenia. Veriť v Ježiša ako Toho, kto uzdravoval chorých a sýtil hladných. Zabudnime na prázdny hrob a pokúsme sa vyrovnáť s Ježišovou smrťou tak, ako sa so smrťou musia vyrovnáť ostatní ľudia. Nie je Ježišov odkaz dostatočne inšpirujúci? Prečo nemôžeme povedať: Správajme sa k ľuďom tak, ako to robil On. Pomáhajme im, odpúšťajme im, nerobme rozdiel medzi bohatými a chudobnými, deľme sa s

núdznyimi v dôvere, že náš nebeský Otec vie, čo potrebujeme.

Chýbalo by našej viere a životu niečo podstatné? Tak ako mnohí ľudia veria, že môžu byť dobrými kresťanmi aj bez cirkvi, aj bez toho, aby chodili do kostola, možno ani my nemusíme veriť vo vzkriesenie a môžeme byť dobrými učeníkmi Ježiša Krista...

Je tu však problém: **Ak Ježiš nevstal z mŕtvych, znamená to, že sa účinne stratil. Aj keby Jeho myšlienky boli tie najkrajšie, sú odsúdené na neúspech.** Ak Ježiš nevstal z mŕtvych, potom sme ako ľudia, ktorí si v čase normalizácie pripomínali smrť Jana Palacha. So smútkom v duši hovorili: Bol to odvážny chlapec, ale jeho obeť bola márna. Bol to hrdina, ale nič nezmenil.

Ak Ježiš nevstal z mŕtvych, potom si úprimne priznajme, že všetky naše kresťanské hodnoty stratia cenu. Ved' kto z nás bude ochotný byť odvážny, verný, čestný a odpúšťať druhým, keď zistí, že to aj tak nikdy nemá cenu? Kto sa podelí s druhými, keď vie, že to nikto nikdy kladne neohodnotí? Nerobme si ilúzie: **humanizmus a ľudská solidarita sú krásne myšlienky, ale len za predpokladu, že jedného dňa zvíťazia.** Ak však nie je nádej na vzkriesenie, potom je to

všetko tkp. „na vode“. Je pekné správať sa šľachetne, no nestojí to za to. Alebo ako to napísal apoštol Pavel: **„Ak jedine v tomto živote máme nádej v Krista, tak sme najúbohejší zo všetkých ľudí.“** Potom náš vzor prehral a my skončíme rovnako. Náš zápas je vopred rozhodnutý. A nikto dlho nevydrží.

Keď príde na lámanie chleba a budeme mať hlboko do vrecka, kto by bol taký hlúpy, aby dal, odpustil a nastavil druhé líce? To, že to občas robíme, je preto, že v kútiku duše predsa len veríme v Kristovo víťazstvo a uznanie všetkého, čo robíme zadarmo a z lásky. **Kristus však môže byť víťazom len vtedy, keď vstal z mŕtvych. Ak nevstal On, nevstaneme ani my.** A to znamená, že skôr či neskôr sa začneme správať ako všetci ostatní: tak, aby sme sa presadili, aby sme uspeli, prežili. Čo sa však stane s týmto svetom, keď každý bude hrabať len pre seba?

Apoštol uvádza aj ďalší deficit, ktorý by sa vyplával na povrch, keby nebolo Kristovho vzkriesenia. **Ak Kristus nevstal z mŕtvych, potom sme stále v moci svojho hriechu.** Ak Kristus zostal v hrobe, znamená to, že Boh nám neodpustil a my zostávame bezmocní voči zlu, ktoré sme spôsobili a ktorého sa nemôžeme zbaviť žiadnym iným spôsobom ako Božím odpustením.

Niekoľko môže povedať: Prečo by bolo Kristovo vzkriesenie potrebné na Božie odpustenie? **Nech**

nám Boh odpustí sám od seba. Ved' odpustenie nemá žiadne podmienky. Je to akt lásky a dobrej vôle. Ako však vieme, že nám Boh odpustil? Ak Kristus zostal v smrti, ak prehral, potom nemáme dôvod myslieť si, že nám bolo odpustené. Nič na svete nás nepresvedčí o tom, že sa už nemusíme trápiť tým, keď sme zlyhali, keď sme čosi pokazili či zničili.

Márne by sme čakali, že nám niekto povie: Nebojte sa! Neobviňujte sa za to, čo ste urobili. Ja som ti odpustil. To nám nemôže povedať ani mamička, ani cirkev, ani štát. A **mŕtvy Ježiš nehovorí.**

Keď ľudia žijú a odchádzajú z tohto sveta nezmiernení, ich život je utrpenie. Vina nás ťaží, zraňuje, trápi a desí. Preto si väčšina ľudí radšej žiadnu vinu nepriznáva. Tvária sa a nahovárajú si, že všetko bolo v norme. Neurobili nič zlé. Boli to tí druhí, kto im ublížili. Preto sa s nimi súdia, nerozprávajú sa s nimi, preto im oplácajú domnelé krivdy, preto sú zatrpknutí, nahnevaní, urazení a protivní. No žiť s ľuďmi, ktorí nedokážu odpustiť, je hrozné a ubíjajúce. Tí, ktorí sami nezažili odpustenie, zvyčajne nedokážu odpustiť. **Keby Kristus nevstal z mŕtvych, nemohli by sme veriť, že nám je odpustené,** a neboli by sme schopní odpustiť svojim blížnym. **Keby Kristus nevstal z mŕtvych, ľudia by nemali dôvod na vzájomné zmierenie - a to by bola**

katastrofa. Jej dôsledky vidíme okolo seba. Ľudia nie sú ochotní navzájom si odpustiť, lebo neveria v Božie odpustenie. A v Božie odpustenie neveria, pretože neveria v Kristovo vzkriesenie.

Ak Kristus nevstal z hrobu, potom Jeho smrť nebola obeťou, ktorá nás vykúpila, ale Jeho i našou prehrou, koncom a sklamaním. A my budeme naďalej žiť so svojimi vinami, vyčítať si navzájom možné i nemožné, neschopní zmieriť sa a začať znova. Či sa azda urazení a sklamaní ľudia, ktorí nezažili zázrak Božieho odpustenia, môžu dohodnúť, zmieriť a žiť v pokoji?

Keby však Kristus vstal z mŕtvych, náš život by mohol byť úplne iný. Mali by sme nádej! Vedeli by sme, že nám je odpustené. Mohli by sme odpustiť druhým. Malo by zmysel obetovať sa a prehrávať. Poslední by mohli byť prví a prví by sa oprávnene báli, že budú poslední. Ubudlo by nahnevaných, nespokojných a nešťastných ľudí. Prestali by sme si nadávať a nehanbili by sme sa za všetky veci, ktoré sme pokazili. Smrť by nemala posledné slovo. Naše viny by boli odpustené.

Znie to tok krásne, že je ťažké neupodozrievať učeníkov, že si Ježišovo vzkriesenie vymysleli. Muselo to byť pre nich veľké pokušenie. Ježiš bol taký strhujúci, že by bolo večnou hanbou nechať Ho v hrobe.

Sú takí, ktorí si myslia, že vieru vo vzkriesenie si vynútilo zúfalstvo a bezradnosť

učeníkov? Kto by sa mohol hnevať na nešťastných apoštolov, keby si Ježišovo zmŕtvychvstanie vysnívali, a tak podľahli ilúzii, ktorej chceli podľahnúť? Bolo by to ľudské a pochopiteľné. Aj preto si veľa ľudí myslí, že evanjelium je iba fikcia. Ibaže to bolo inak.

V 1. liste Korintským 15. kap. apoštol uvádza najstaršie dôkazy viery v Ježišovo vzkriesenie. Ukazuje, že to nebolo svedectvo Ježišových fanúšikov alebo akýchsi fanatikov. Na prvom mieste spomína Petra. Peter predsa zaprel Ježiša a verejne vyhlásil, že Ho nikdy nevidel. Peter sa Ježiša bál. Nemal dôvod veriť v Jeho vzkriesenie. Vzkrieseného Ježiša mohol len odsúdiť a odmietnuť.

Aj ďalší z dvanástich učeníkov boli v podobnej situácii. Keď bol Ježiš zatknutý, všetci sa rozutekali. Keď zomieral na kríži, okrem Jána boli všetci poschovávaní. Čo by Mu povedali, keby vstal z mŕtvych?

Keď niekoho opustí - zradí priateľ, nechce ho už vidieť. Snaží sa na neho čo najrýchlejšie zabudnúť. Jakub bol Ježišov brat. Nepatril medzi Ježišových učeníkov. Nepokladal Ho za Mesiáša. Prečo by si práve Jakub vysníval, že jeho starší brat Ježiš vstal z mŕtvych? Ved' by tým prišiel o svoje sotva nadobudnuté prvorodenstvo. Protirečil by si, keby tvrdil, že Ho videl živého. A päťsto ľudí naraz? Toľko ľudí nemôže mať naraz rovnaké

halucinácie. Päťsto ľudí môže skandovať rovnaké heslo, pochodovať rovnakým smerom, ale všetci naraz neuveria tomu, čo nikto z nich nevidel.

A potom je tu ešte jeden svedok: apoštol Pavel. Ježišov úhlavný nepriateľ, ktorý programovo popieral vzkriesenie. Keď prišiel zatknúť kresťanov do Damasku a ukázal sa mu Ježiš, Pavel zostal zakríknutý a tichý ako previnilé dieťa. No potom pred všetkými dosvedčil: Ježiš sa mi zjavil a zveril mi úlohu svedčiť Ňom Židom i pohanom. Prečo by Pavel robil tento názorový kotrmelec, keby ho o tom nepresvedčil sám vzkriesený Ježiš? Ľudia sú schopní zaprieť aj nos medzi očami, len aby nemuseli meniť názor. A tu Pavel, rímsky občan a horlivý farizej verejne priznal, že bol hlupák a správal sa ako najväčší Boží nepriateľ! Prečo by to robil? Čo by z toho mal? Napriek tomu sa dal pokrstiť a zvyšok života slúžil Tomu, kto mal byť už dávno mŕtvy. **Všetky dobové svedectvá potvrdzujú, že s Ježišovým vzkriesením nikto vopred nepočítal. Nikto si nič podobné nepredstavoval.** Ľudia vtedy verili vo všeobecné vzkriesenie celého ľudstva na konci vekov. Žiadny koniec sveta však nenastal. Všetko bolo ako predtým. Apoštolom dokonca hrozili smrťou, ak by hovorili o Ježišom vzkriesení. Ale tí, ktorí predtým živého Majstra

opustili, boli neochvejní a nedali sa umlčať, keď išlo o tvrdenie, že je mŕtvy.

Ježišovo zmŕtvychvstanie nemôžeme objektívne dokázať - môžeme však poukázať na Jeho stopu v živote mnohých ľudí. Peter, Jakub a Pavel neboli jediní, ktorí náhle zmenili názor. Aj dnes sa stáva, že človek, navzdory očakávaniam a rozumu verí, že Ježiš žije, pomáha a zachraňuje. **Vzkriesenie nie je len dávnou históriou, ale skutočnosťou, ktorú môžeme zažiť a ktorá zmení náš život.**

Čo sa vlastne stalo v ten prvý deň po sobote? Apoštol Pavel o tom veľa premýšľal a našiel dobré vysvetlenie tejto udalosti. Ježiš vstal ako prvý spomedzi tých, ktorí zosnuli. Prvorodený zo všetkého stvorenia. **Ježišovo vzkriesenie je rovnaký zázrak ako stvorenie sveta.** Nikto nepochybuje o svete okolo nás. Kedysi tu nebolo nič a teraz je tu toľko krásy. Nikto presne nevie ako a prečo. Ježišovo vzkriesenie je podobnou udalosťou.

V prvý deň po sobote sa stalo niečo, čo sa predtým ešte nikdy nestalo. To, čo sa nedá s ničím porovnať. Ježišovo vzkriesenie sa vymyká našej logike. Nepodlieha našim vzorcom a zákonom. Ani pri stvorení sveta však neexistovali žiadne prírodné zákony. Vzkriesenie

sa nedá uchopiť našimi pojмами. Je to niečo, s čím nik z nás nemá skúsenosť. To neznamená, že vzkriesenie je nemožné. Okolo nás je veľa vecí, ktoré nevieme vysvetliť. **Viera vo vzkriesenie je presvedčenie, že Boh môže urobiť to, čo my ľudia nevieme, nechápeme, nedokážeme a nevieme pochopiť.**

Ak existuje Boh, potom je vzkriesenie možné.

Ak nie je vzkriesenie, potom nie je Boh. A Ježiš prehral a náš život je úbohý, prázdny a zbytočný.

Ale svet tu je, hoci nevieme, čo bolo pred ním.

Zázraky sa dejú. Kristus zomrel, ale Boh Mu dal nový život. A dá ho aj nám. Nebojme sa tomu veriť. **Ak si niečo nevieme vysvetliť, neznamená to, že je to nezmysel.** Nevieme a nepoznáme všetko. Nehanbime sa radovať a spievať, že Kristus vstal z mŕtvych ako prvotina z umretých. Viera v živého Krista aj dnes pôsobí zázraky. Je víťazstvom, ktoré premohlo svet. Amen.

Prameň: Kázeň Jiřího Grubera (SK ČCE 2017/18 - I.): Martin Šefranko, ev. a. v. farár